

ครอบครัว

อบรมเด็ก

อย่างไร?

ให้เป็นมุอ์มิน

อายะตุลลอฮฺอิบรอฮีม อามีน

หน้าที่และความรับผิดชอบของพ่อแม่

‘พ่อแม่’ ตามทัศนะของอิสลามมีฐานภาพที่สูงส่งมาก อัลลอฮฺ(ช.บ.)ได้กล่าวย้ำเตือนให้กับลูก ๆ ทั้งหลายในเรื่องราวที่เกี่ยวกับพ่อแม่ไว้ในอายะฮ์ต่าง ๆ มากมายอีกทั้งท่านศาสดา(ศ)และท่านอิมามผู้ทรงธรรม(อ) ก็ได้ให้คำแนะนำตักเตือนและคำสั่งในเรื่องของบุพการีทั้งสอง การทำดีต่อท่านทั้งสองถูกนับเป็นสุดยอดของการทำอิบาดะฮ์หนึ่งดังตัวอย่างที่ว่า :

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا لِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ... (الاسراء : 23)

“พระผู้อภิบาลของท่านได้สั่งกำชับเป็นข้อกำหนดเลยว่า สุเจ้าอย่าได้เคารพภักดีสิ่งอันใดนอกจากพระองค์ และก็ให้ทำดีต่อบุพการีทั้งสอง”

(อัล-อิซรอฮ์ : 23)

ท่านอิมามศอดิก(อ) กล่าวว่า :

“การงานที่ดีที่สุดมีอยู่ 3 ประการหนึ่ง-ปฏิบัตินมาซประจำวันในช่วงเวลาของมัน สอง-ทำดีต่อบุพการีทั้งสอง และสาม-การนุสฮาด(ต่อสู้อันตราย)ในวิถีทางของอัลลอฮฺ(ช.บ.)”

มีคำถามเกิดขึ้นว่า : ทำไมพ่อแม่ต้องได้รับตำแหน่งอันสูงส่งดังกล่าวและจะได้รับอย่างไร? อัลลอฮฺ(ช.บ.)มอบ

ท่านอิมามอิบนอบาซ รายงานว่า

วันหนึ่ง เมื่อพวกเราตั้งอยู่ที่ท่านศาสดา(ศ) ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์(อ) ได้เดินร้องไห้เข้ามาหาท่านศาสดา(ศ) ท่านศาสดา(ศ)กล่าวว่า : “อิตาฮฺของลูกของมอฮัมมัดกับลูก ลูกร้องไห้ทำไม?” ท่านหญิงฟาฏิมะฮ์(อ)ตอบว่า “อะฮฺและอะฮฺเช่นชอกจากบ้านมา ตอนนี้อยู่ที่ใด?” ท่านศาสดา(ศ)บอกกับท่านหญิงฟาฏิมะฮ์(อ)ว่า “จงอย่าไ้ร้องไห้ไปเลย ผู้ทรงสร้างเขาทั้งสองเข็ญเขาทั้งสองยิ่งกว่าพ่อและลูกเสียอีก....” แล้วท่านศาสดา(ศ) ก็ไ้ยกมือทั้งสองนั้นยังปากฟ้าแล้วกล่าวว่า “โอ้อัลลอฮฺ โปรดพิทักษ์คนทั้งสอง และไ้ให้ความปลอดภัยแก่เขาทั้งสองด้วย” และแล้วท่านหญิงรอซิกะฮ์(อ) ก็ส่งมาจากปากฟ้าและกล่าวว่า “โอ้ ท่านมุอ์มินนัอย่าไ้ทิ้งงานไปเลย คนทั้งสองกำลังอยู่ในเพลิงที่แยกของมะนิญญาร และอัลลอฮฺ(ช.บ.) ไ้บัญญัติให้มะลาอิกะฮ์สององค์มาทำหน้าที่ดูแลเขาทั้งสองแล้ว ท่านศาสดา(ศ)รับลูกขึ้นพร้อมทั้งศอฮาบะฮ์เร่งเดินทางไปยังเพลิงที่แยกของมะนิญญาร เมื่อถึงนั้นท่าน(ศ)พบว่า คนทั้งสองเข็ญกำลังอยู่โดยมีมะลาอิกะฮ์สององค์หนึ่งกางปีกไ้คนทั้งสองเข็ญนั้น และมะลาอิกะฮ์อีกองค์หนึ่งคอยอยู่เหนือศีรษะเพื่อไ้รับเขา ท่านศาสดา(ศ)รับเข็ญเข้าไปรับกั้วท่านทั้งสอง คือท่านอิมามอะฮฺ(อ) และท่านอิมามฮุเซน(อ)เข้ามาไว้ในอ้อมกอด....”

(อะฮฺอิรฺซุฮฺกบร หน้าที่ 130)

สมบูรณ์แบบและก็อาจมีสภาพเป็นสัตว์ ต่ำช้าที่อยู่ในร่างมนุษย์ก็ได้ความสมบูรณ์ พุณสุขและความอัปจนไร้वासนาของ บุคคลหนึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีการสั่งสอน อบรม ภารกิจอันยิ่งใหญ่นี้ตกเป็นของ พ่อแม่ซึ่งที่จริงแล้วความหมายของความ เป็นพ่อเป็นแม่ก็อยู่ตรงนี้ พ่อและแม่ คือผู้ที่สร้างมนุษย์ และตกแต่งเขาให้ สมบูรณ์ หน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่พ่อและแม่ สามารถจะกระทำต่อลูกได้ก็คืออบรมเขา ให้เป็นคนมีจรรยา มารยาทงดงาม มีใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักเพื่อนมนุษย์ ปรารถนา ดีต่อผู้อื่น รักอิสระ มีความกล้าหาญ รัก ความยุติธรรม ฉลาด สัตย์ซื่อ มีเกียรติ มีอิหม่าม รู้จักหน้าที่ตัวเอง ร่างกายแข็งแรง ขยันทำงาน และชอบช่วยเหลือ ฯลฯ เขาจะเป็นคนที่ได้รับความผาสุกทั้งใน โลกนี้และโลกหน้า บุคคลเช่นนี้เท่านั้น ที่มีสิทธิ์จะได้รับตำแหน่งอันทรงเกียรติ แห่งความเป็นพ่อเป็นแม่ มิใช่บุคคลที่ ให้กำเนิดเด็กออกมา เพราะความปรา - รณาทางกามารมณ์เท่านั้น ในที่สุดก็ ปล่อยให้เด็กคนนั้นมีชีวิตอยู่อย่างไรทิศ ทาง เด็บโตด้วยตัวของตัวเอง

ท่านศาสดาผู้ทรงเกียรติ(ศ)กล่าว ว่า :

“สิ่งที่ดีที่สุดที่พ่อแม่มอบให้แก่ลูกของ เขาได้คือการอบรมเรื่องมารยาท และสั่ง

เด็กน้อยผู้บริสุทธิ์วอนขอ การมีชีวิตของเขาจากพวก ท่านกระนั้นหรือซึ่งพอท่าน ให้กำเนิดแล้วก็ทิ้งขว้าง เหมือนกับลูกแพะลูกแกะ ได้กระนั้นหรือ?

สอนเขาให้เป็นคนดี”

เฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เป็นแม่นั้นมีความ สำคัญเป็นพิเศษถึงขนาดที่ว่า การรับ ประทานและพฤติกรรมทั้งหลายของนาง ในช่วงตั้งครรภ์นั้นมีอิทธิพลอย่างมาก ต่อความสมบูรณ์พูนสุขและความอัปจน ไร้वासนาในอนาคตของผู้เป็นลูก

ท่านร่อซูลุลลอฮฺ(ศ)มีวจนะว่า :

“ผู้ที่ได้รับความสมบูรณ์พูนสุขคือ บุคคลที่ความสมบูรณ์พูนสุขนั้นถูกก่อ กำเนิดตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของแม่ และคนที่ อัปโชคไร้वासนา นั้นก็คือบุคคลที่ความ เป็นคนอัปโชคไร้वासนา นั้นเริ่มต้นมาตั้ง แต่อยู่ในครรภ์ของผู้เป็นแม่”

ท่านศาสดา(ศ)ยังมีวจนะอีกว่า :

“สวนสวรรค์อยู่ใต้ฝ่าเท้าของ มารดา”

พ่อและแม่ที่ไม่ค่อยเอาใจใส่ใน เรื่องการอบรมสั่งสอนลูก ๆ ของตัวเอง ยิ่งไปกว่านั้นยังได้แสดงพฤติกรรมที่น่า รังเกียจ ทำให้เด็กน้อยหลงผิดและกลายเป็นคนอัปจนไร้वासนา นั้น ถือว่าเขาได้ กระทำการละเมิดอันยิ่งใหญ่ เด็กน้อยผู้ บริสุทธิ์วอนขอการมีชีวิตของเขาจากพวก ท่านกระนั้นหรือซึ่งพอท่านให้กำเนิดแล้ว ก็ทิ้งขว้างเหมือนกับลูกแพะลูกแกะได้ กระนั้นหรือ? ถึงตอนนี้ท่านเป็นส่วนหนึ่ง ที่ให้กำเนิดเขา มา เป็นภาระหน้าที่ทาง ศาสนาและความรู้สึกส่วนลึกของความ เป็นมนุษย์ที่ท่านต้องมีหน้าที่สั่งสอน อบรมพวกเขา ด้วยเหตุนี้เองที่การสั่งสอน อบรมถือเป็นหน้าที่อันหนักอึ้งของทุก คนที่เป็นพ่อเป็นแม่

ยิ่งกว่านั้นพ่อและแม่ทุกคนต้องรับ ผิดชอบต่อสังคมด้วย เด็กน้อยเหล่านั้น ต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต สังคม ของวันพรุ่งนี้ประกอบไปด้วยบุคคลเหล่านี้ บทเรียนใดก็ตามที่เขาได้รับในวันนี้ เขาก็จะส่งคืนมันในวันพรุ่ง ถ้าเขาได้รับ การอบรมสั่งสอนที่ถูกต้อง สังคมรุ่นต่อ มาจะต้องเป็นสังคมที่น่าอยู่ สมบูรณ์ และ

ก้าวหน้า แต่ถ้าสายเลือดของวันนี้ได้รับการปลูกฝังด้วยวิธีการที่ผิดพลาดและไม่ถูกต้องละก็ สังคมในวันข้างหน้าจะกลายเป็นสังคมที่ฟอนเฟะยิ่งขึ้น

เด็กในวันนี้จะต้องเป็นพ่อแม่สืบต่อไปในอนาคต และรับหน้าที่ฟุมฟักคนรุ่นหลานต่อมา การฟุมฟักเลี้ยงดูจะดีหรือเลวนั้น ต้องถูกถ่ายทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป ดังนั้นพ่อแม่ทุกคนสามารถที่จะปรับปรุงสังคมในวันข้างหน้าให้ดีขึ้นได้ด้วยความต้องการของตัวเอง หรือว่าจะลากพาสู่ความหายนะก็ได้ ด้วยเหตุดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงสังคม พ่อและแม่ก็มีหน้าที่อันใหญ่หลวงด้วย ถ้าเขาได้เพียรพยายามสั่งสอนอบรมปลูกฝังลูกหลานของตนเอง นั้นเท่ากับเขาได้รับรางวัลต่อการเสียสละดังกล่าว แต่ถ้าวไม่ใส่ใจในเรื่องที่กล่าวไป ไม่เพียงแต่เขาธรรมต่อลูกของตัวเองเท่านั้นยังถือว่าธรรมต่อสังคมด้วย และเชื่อมั่นได้เลยเขาจะต้องถูกทวงถามต่อหน้าพระพักตร์ของอัลลอฮฺ(ช.บ.)

เรื่องการอบรมสั่งสอนลูกนั้น ต้องไม่คิดว่าเป็นเรื่องเล็ก ความพยายามและการเสียสละของผู้เป็นพ่อแม่และแม่นั้น ถ้าจะเปรียบไปแล้วมีคุณค่ายิ่งกว่างานของครู วิศวกร ดอกเตอร์และนักวิชาการด้วยซ้ำไป พ่อแม่นั้นเองที่ทำให้เด็กคนหนึ่งเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบและสร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นครูบาอาจารย์ วิศวกร ดอกเตอร์ที่มีศาสนา เฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นแม่นั้นมีภาระหน้าที่อันใหญ่หลวงในการอบรมสั่งสอนลูก เพราะว่าในช่วงวัยเด็กอันเป็นวัยแห่งการรับรู้และเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้อ้อมกอดของผู้เป็นแม่ ดังนั้นกุญแจแห่งการประสบความสำเร็จในชีวิตหรือความล้มเหลวของบุคคลหนึ่ง ความก้าวหน้าและล้ำหลังของบุคคลนั้นอยู่ในมือของแม่ทั้งหลาย ตำแหน่งของผู้หญิงไม่ใช่ตำแหน่งการบังคับบัญชา การบริหาร ซึ่งมันทั้งหลาย

พ่อและแม่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูลูกจนเป็นผู้มีคุณธรรมความดีนั้นไม่เพียงแต่ได้ทำหน้าที่ต่อลูกและสังคมเท่านั้น ตัวของเขา ยังจะได้รับอานิสงค์แห่งคุณงามความดีนั้นด้วย

นั้นยังนับว่าต่ำเกินไปสำหรับฐานภาพแห่งความเป็นแม่ ผู้เป็นแม่ให้การเลี้ยงดูมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบคนหนึ่ง แล้วสร้างให้พวกเขาเป็นรัฐมนตรี ผู้บังคับบัญชา ครูบาอาจารย์และคนดีของสังคม มอบให้แก่สังคมที่เขาอยู่

พ่อและแม่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูลูกจนเป็นผู้มีคุณธรรมความดีนั้นไม่เพียงแต่ได้ทำหน้าที่ต่อลูกและสังคมเท่านั้น ตัวของเขายังจะได้รับอานิสงค์แห่งคุณงามความดีนั้นด้วย ลูกที่ดีเป็นที่เชิดหน้าชูตาของผู้เป็นพ่อแม่และเป็นที่พึ่งของท่านทั้งสองในยามชรา ถ้าได้รับการปลูกฝังอย่างดีก็เห็นผลได้ในโลกนี้ และเช่นเดียวกัน ถ้าอบรมไม่ดีก็เห็นผลร้ายของมันในโลกนี้ด้วย

ท่านอิมามอะลี(อ) กล่าวว่า :

“ลูกเลวถือเป็นความทุกข์ตรมอันแสนสาหัสหนึ่งของมนุษย์”

ท่าน(อ)ยังกล่าวอีกว่า

“ลูกเลวจะทำลายความมีเกียรติของผู้เป็นพ่อแม่และเป็นที่ประณามของคนรุ่นหลัง”

ท่านรอซูลุลลอฮฺ(ศ)กล่าวว่า :

“ขออัลลอฮฺได้ประทานความเมตตาต่อพ่อแม่ที่เคียวเชิญลูกให้ทำความดีต่อตัวพวกเขา”

ฉะนั้นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นพ่อเป็นแม่นั้น เขาได้แบกรับภาระอันหนักอึ้งไว้บนบ่า เขาต้องรับผิดชอบต่อหน้าพระพักตร์ของอัลลอฮฺ(ช.บ.) และสิ่งถูกสร้างทั้งหมดทั้งลูก ๆ ของเขา ถ้าเขาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว เท่ากับเขาได้ทำหน้าที่อันยิ่งใหญ่ที่สุดต่อสิ่งถูกสร้างทั้งหมด และเขาจะได้รับการตอบแทนภาคผลในโลกนี้และโลกหน้า แต่ถ้าเขาไม่ใส่ใจในเรื่องนี้ไม่เพียงแต่เขาได้ทำร้ายตัวเองเท่านั้น เขายังได้ชื่อว่าเป็นคนบิดพริ้ว ทำชั่วต่อลูก ๆ ของตัวเองและสังคมในภายภาคหน้า ☉

